

92-gruppen

c/o Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Tlf: 39 17 40 32, 39 17 40 00
Faxnummer: 39 17 41 41
E-mail: 92-gruppen@dn.dk
Website: www.92grp.dk
Koordinator: John Nordbo

Udviklingsminister Ulla Tørnæs
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

København d. 16. november 2005

Kære Ulla Tørnæs,

Jeg skriver til dig på vegne af 20 danske miljø- og ulandsorganisationer i 92-gruppen. Vi har med interesse, men også bekymring, modtaget den nye udredning fra DIIS, som dokumenterer, at miljøhensyn ikke i tilstrækkelig grad er blevet integreret i udviklingen af Danidas sektorprogrammer.

DIIS-rapporten viser, at Danida i mange tilfælde ikke har fulgt sine egne retningslinier for integration af miljø som tværgående hensyn, og at der ikke har været en løbende opfølgning og kvalitets sikring på dette område. I forberedelsen af 6 ud af de undersøgte 20 sektorprogrammer er der slet ikke foretaget nogle af de obligatoriske overvejelser i forhold til miljøet. Hvis der ses bort fra transportsektoren, så er indtrykket af DIIS-rapporten, at der stort set ikke er sket fremskridt med hensyn til integration af miljøhensyn siden den evaluering, Danida fik foretaget i 1996.

Rapporten peger ligeledes på, at der internt i Danida er en manglende forståelse for sammenhængen mellem fattigdom og miljø. Miljøhensyn er primært blevet forbundet med minimering af risici for negativ miljøpåvirkning, hvorimod miljøets og økosystemernes positive bidrag til fattige menneskers levevilkår generelt er fraværende.

92-gruppen vil i den forbindelse gerne tilslutte sig budskabet i dit og miljøministerens fælles indlæg i Politiken d. 15. september. Bedre miljø er en forudsætning for mindre fattigdom, idet fattige mennesker er afhængige af, at økosystemerne kan producere mad, rent drikkevand, tømmer, medicin og andre basale livsforbrønde.

Det gælder især for de fattige som bor i landdistrikterne, hvor fattigdom og sult er mest udbredt. For øjeblikket bor tre fjerdedele af de mennesker, der lever i yderste fattigdom, i landområder. Mange af disse fattige er i høj grad afhængige af miljøets positive bidrag til deres levevilkår og overlevelse. DIIS' gennemgang af sektorprogrammerne viser imidlertid, at denne forståelse i høj grad er fraværende internt i Danida eller i hvert fald kun afspejlet i ringe grad i udarbejdelsen af sektorprogrammerne.

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling er et samarbejde mellem 21 danske miljø- og udviklingsorganisationer. 92-gruppens organisationer arbejder blandt andet aktivt med opfølgningen af Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i Johannesburg, 2002.

92-gruppen består af: Arbejderbevægelsens Internationale Forum, Care Danmark, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk International Bøssætningsservice, Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark, Det Økologiske Råd, FN-forbundet, Folkekirkens Nødhjælp, Greenpeace, Danmarks Jægerforbund, Kvindernes U-landsudvalg, Landsforeningen for Økosamfund, Mellemføleligt Samvirke, Natur og Ungdom, Nephthes, Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis / Øko-net, Organisationen for Vedvarende Energi OVE, Sydafrika Kontakt, U-landsforeningen Svalerne, U-landsorganisationen Ibis, WWF Verdensnaturfonden.

Endelig peger DIIS' undersøgelse på, at der ikke er sket en systematisk inddragelse af hverken miljømyndigheder eller civilsamfundet i designfasen af sektorprogrammerne. Dette afspejler sig også i, at en del sektorprogrammer slet ikke eller kun i meget ringe grad forholder sig til civilsamfundets rolle.

Ved præsentationen af DIIS' udredning fremlagde Danida flere konkrete tiltag, der vil blive iværksat, herunder:

1. at miljøhensyn ikke blot indtænkes med henblik på at minimere negative påvirkninger som følge af sektorprogrammerne. Miljøets og økosystemernes positive bidrag til fattige menneskers levevilkår skal ligeledes indtænkes under udviklingen af nye sektorprogrammer.
2. at der iværksættes efteruddannelse og kapacitetsopbygning internt i Danida og hos Danidas partnere i samarbejdslandene med henblik på at integrere miljøhensyn i andre sektorer, samtidig med at der opnås større viden om den tætte kobling mellem miljø og fattigdom, og forståelse for at Danidas retningslinier på området skal overholdes.

92-gruppen finder, at efteruddannelse af Danidas medarbejdere er meget vigtig på grund af rotationshastigheden i ministeriet, men vi må også konstatere, at disse tiltag er blevet forsøgt tidligere, og dét tilsyneladende uden de store effekter at dømme efter den netop gennemførte udredning.

92-gruppen skal derfor anbefale:

1. at Danida's ledelse aktivt arbejder for en ændring af organisationskulturen i ministeriet, så der bliver større opmærksomhed på miljøhensyn og bæredygtig udvikling.
2. at Danida udarbejder en konkret handlingsplan som opfølgning på den nye strategi, "Danmarks miljøindsats i udviklingslandene 2004-2008".
3. at Danidas ledelse i fremtiden sikrer, at de gældende retningslinier overholdes. Folk med miljøekspertise bør i højere grad inddrages i forberedelsen af sektorprogrammer. Endvidere bør der etableres et entydigt "stop/go filter", således at kun sektorprogrammer, der overholder ministeriets egne retningslinier for integrering af miljø som tværgående hensyn, godkendes. Dette kan passende ske ved, at der i Danidas styrelsesoplæg kommer til at foreligge en fyldestgørende bedømmelse af de tværgående hensyn, herunder en tilstrækkelig vurdering af programmets miljøkonsekvenser, samt dokumentation for at retningslinjerne er overholdt. Denne bedømmelse bør have den samme kvalitet, som den analyse, der i dag foretages af programmernes politiske og økonomiske konsekvenser.
4. at civilsamfundet (også indenfor miljøsektoren) inddrages tidligt i processen under udviklingen af et sektorprogram. Ligeledes bør det sikres, at civilsamfundet løbende konsulteres under implementeringen af et sektorprogram. Større inddragelse af civilsamfundet er vigtig for at give miljø højere prioritet i modtagerlandene.

92-gruppen vil ligeledes opfordre til, at der i fremtiden sker en løbende monitorering af miljøets integration som tværgående hensyn i sektorprogrammerne i designfasen såvel som under selve implementeringen. Denne opgave kan for eksempel forankres hos Danidas kvalitetssikringskontor, så spørgsmålet også inddrages i gennemgange af ambassadernes forvaltning af programmer (performance reviews). Herudover bør der foretages en opfølgende ekstern evaluering indenfor en overskuelig tidsramme (f.eks. om 2-3 år).

Vi sætter pris på, at du i Miljømagasinet på P1 d. 30. september gav din støtte til, at der skal ske forbedringer i integrationen af miljøhensyn. Vi vil gerne opfordre til, at dette sker ved, at der snarest tages stilling til den konkrete opfølgning af DIIS' udredning med udgangspunkt i rapportens anbefalinger samt ovennævnte anbefalinger fra 92-gruppen.

Med venlig hilsen

John Nordbo

på vegne af 92-gruppen, som i denne sammenhæng tegnes af:

Care Danmark
Danmarks Jægerforbund
Danmarks Naturfredningsforening
Dansk International Bosætningservice
Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark
Det Økologiske Råd
FN-forbundet
Folkekirkens Nødhjælp
Greenpeace
Kvindernes U-landsudvalg
Mellemfølkeligt Samvirke
Landsforeningen for Økosamfund
Natur og Ungdom
Nepenthes
Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis/Økonet
Organisationen for Vedvarende Energi OVE
Sydafrika Kontakt
U-landsforeningen Svalerne
U-landsorganisationen Ibis
WWF Verdensnaturfonden

